

3. ESI- JA PERUSOPETUS

3.1. Rahoitettava toiminta ja rahoituksen yleiset perusteet

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi järjestää palvelut itse, yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia palvelut muulta luvan saaneelta opetuksen järjestäjältä. Kuntien välistä yhteistyötä varten voidaan perustaa kuntayhtymä. Kunta voi lisäksi järjestää perusopetukseen valmistavaa opetusta, lisäopetusta, perusopetuksen 7-9 vuosiluokkien yhteydessä annettavaa joustavan perusopetuksen toimintaa sekä perusopetusta muille kuin oppivelvollisille.

Valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestämiseen. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että opetuksen järjestäminen perustuu erityiseen koulutus- tai sivistystarpeeseen ja että opetuksen järjestäjä ja kunta, jossa opetusta järjestetään, ovat sopineet asiasta. Lupa vieraskielisen opetuksen, erityisopetuksen, erityiseen maailmankatsomukselliseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvan opetuksen ja kansanopistossa muille kuin oppivelvollisille annettavan opetuksen järjestämiseen voidaan myöntää alueellisen tai valtakunnallisen koulutus- tai sivistystarpeen perusteella, vaikka opetuksen järjestäjä ei ole tehnyt edellä tarkoitettua sopimusta. Lupa voidaan myöntää myös ulkomailla järjestettävää opetusta varten.

Pääosa esi- ja perusopetuksen valtionosuusrahoituksesta yhdistettiin vuoden 2010 alusta osaksi kuntien peruspalvelujen valtionosuutta, jota hallinnoi valtiovarainministeriö. Vuoden 2015 alusta kuntien peruspalvelujen tehtäväkohtaiset valtionosuusperusteet yhdistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi. Valtionosuus perustuu kunnan ikäluokittaisiin perushintoihin ja ikäluokkiin kuuluvien kunnan asukkaiden määrään sekä kunnan olosuhteisiin perustuviin lisäyksiin ja lisäosiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima osa esi- ja perusopetuksen rahoituksesta määräytyy opetuksen järjestäjän oppilasta kohden määräytyvien rahoitusperusteiden mukaan.

3.2. Valtiovarainministeriön hallinnoima rahoitus

3.2.1. Esi- ja perusopetuksen valtionosuus osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta

Kunnille myönnettävä esi- ja perusopetuksen valtionosuus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta, jonka myöntää valtiovarainministeriö. Rahoituksesta säädetään *kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (1704/2009) ja sen muutoksessa (676/2014), joka tuli voimaan 1.1.2015 alkaen.*

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuonna 2020 on 25,46 % Kunnan omarahoitusosuus vuonna 2020 on **3.654,72** euroa asukasta kohden. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskenta perustuu kunnan valtionosuustehtävien laskennallisiin kustannuksiin, sisältäen mm. esi- ja perusopetuksen. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden *laskennalliset kustannukset* saadaan laskemalla yhteen tulot, jotka saadaan kertomalla **ikäluokittaiset perushinnat** asianomaisiin ikäluokkiin kuuluvien kunnan asukkaiden määrällä. Näin saatuun summaan **lisätään** kunnan *sairastavuuden, työttömyyden, vieraskielisyyden, kaksikielisyyden, saaristoisuuden, asukastiheyden ja koulutustaustan* perusteella määritellyt laskennalliset kustannukset.

Perushinnat määrätään erikseen seuraaville **ikäluokille**:

- 1) 0-5-vuotiaat
- 2) 6-vuotiaat
- 3) 7-12-vuotiaat
- 4) 13-15-vuotiaat
- 5) 16-18-vuotiaat
- 6) 19-64-vuotiaat
- 7) 65-74-vuotiaat
- 8) 75-84-vuotiaat
- 9) 85 vuotta täyttäneet ja vanhemmat.

Kunnalle myönnetään lisäksi *syryjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden ja saamelaisten kotiseutualueen* kunnan *lisäosat*.

3.2.2. Kotikuntakorvaukset

Koska kunnan peruspalvelujen valtionosuudet maksetaan kunnille kunkin kunnan oppilas- ja muiden ikäluokkien perusteella, järjestelmä edellyttää kotikuntalaskutusta oppilaan käydessä koulua muussa kuin oman kunnan koulussa (toisen kunnan, kuntayhtymän, valtion tai yksityisen ylläpitämässä oppilaitoksessa). Oppilaan kotikunnalle on säädetty velvollisuus maksaa kotikuntakorvausta 6-15-vuotiaasta tai muusta oppivelvollisuuttaan suorittavasta oppilaasta sille opetuksen järjestäjälle, jonka opetukseen oppilas on osallistunut. Valtiovarainministeriö hoitaa kotikuntalaskutuksen keskitetysti hallinnollisena palveluna ns. *Clearing-järjestelmällä*.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusuudistuksen johdosta kuntakohtaisista kotikuntakorvausten perusteista on 2015 alkaen siirrytty yhteen valtakunnalliseen perusteeseen. Kotikuntakorvaus määräytyy kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksen toteutuneiden kustannusten perusteella erikseen 6-, 7-12- ja 13-15-vuotiaille. Valtiovarainministeriö vahvistaa kotikuntakorvauksen laskennan perusteena olevan *kotikuntakorvauksen perusosan* vuosittain. Kotikuntakorvauksen perusosa vuonna 2020 on **6.796,81** euroa.

Kotikuntakorvaus saadaan kertomalla **kotikuntakorvauksen perusosa** 6-vuotiaiden oppilaiden osalta **kertoimella 0,61**, 7-12-vuotiaiden osalta **kertoimella 1,00** ja 13-15-vuotiaiden osalta **kertoimella 1,60**. Muulle oppivelvolliselle oppilaalle (16-vuotiaat) kotikuntakorvaus määräytyy 13-15-vuotiaiden kotikuntakorvausperusteen mukaan. Kotikuntakorvaus kunnalle on 100 % ja vuodesta 2015 alkaen muulle opetuksen järjestäjälle kuin kunnalle se on **94 %**.

Kotikuntaa vailla olevien ja ahvenanmaalaisten osalta valtio maksaa kotikuntakorvauksen opetuksen järjestäjälle. Kielikoulujen kotikuntaa vailla olevien osalta kotikuntakorvaus on 57 %. Valtio maksaa myös yksityisille opetuksen järjestäjille kotikuntakorvauksiin liittyvän arvonlisäveron osuuden, joka vuonna 2020 4,07 %.

Erikoissairaanhoidossa olevan, koulukotiopetuksen ja lastensuojelun vuoksi sijoitetun oppilaan kotikuntakorvaus voidaan laskuttaa erikseen keskimääräisiin tai toteutuneisiin nettokustannuksiin asti oppilaan opetus- tai koulupäivien mukaan.

Kotikuntakorvauksen perusteena olevat **oppilaat ja niiden kotikunnat** määräytyvät **varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden lopun tilanteen (31.12.) mukaan**. Vuoden 2020 kotikuntakorvaukset määräytyvät tilanteen 31.12.2018 oppilaiden määrän ja oppilaiden kotikuntien mukaan. Kotikuntakorvauksia ei tarkisteta rahoitusvuoden lopussa.

Lisätietoja antaa tarvittaessa valtiovarainministeriössä:

Ville Salonen 029 553 0388

Markku Nissinen 029 553 0314

3.3. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää esi- ja perusopetukseen rahoitusta sellaisen toiminnan osalta, jota valtiovarainministeriön hallinnoima kuntien ikäluokkapohjainen valtionosuus ei kata. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta rahoituksen osuudesta säädetään *opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009)*.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima esi- ja perusopetuksen rahoituksen piiriin kuuluvat:

- lisäopetuksen rahoitus
- maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus
- muille kuin oppivelvollisille järjestettävän esi- ja perusopetuksen rahoitus
- perusopetuksen aineopetuksen rahoitus
- pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden lisärahoitus
- sisäoppilaitoslisä
- koulukotikorotus
- joustavan perusopetuksen lisärahoitus
- rahoitus yksityisen opetuksen järjestäjän toiminnan aloittamiseen
- ulkomailla järjestettävän perusopetuslain mukaisen opetuksen rahoitus
- yksityisten opetuksen järjestäjien harkinnanvaraiset avustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää hallinnoimastaan rahoituksesta järjestäjäkohtaisesti.

3.3.1. Rahoituksen määräytyminen

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä rahoitus perustuu pääsääntöisesti oppilasmääriin ja oppilasta kohti vuosittain vahvistettaviin yksikköhintoihin. Varainhoitovuoden rahoitus lasketaan varainhoitovuotta edeltäneen tilastointipäivän 20.9. oppilasmäärän mukaan. Vuoden 2020 rahoituksen laskennassa on käytetty tilastointipäivän 20.9.2019 oppilasmääriä, jotka opetuksen järjestäjät ovat ilmoittaneet Tilastokeskuksen oppilastiedonkeruussa.

Edellä mainitusta poiketen opetus- ja kulttuuriministeriön hallinonalalta rahoitettavan perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus perustuu läsnäolokuukausien määrään ja läsnäolokuukautta kohden määrättyyn yksikköhintaan ja oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen rahoitus sekä perusopetuksen aineopetuksen rahoitus kurssimäärään ja kurssia kohden määrättyyn yksikköhintaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoiman rahoituksen yksikköhintojen laskennan perusteena on valtiovarainministeriön vuosittain vahvistama kotikuntakorvauksen perusosa, josta johdetaan esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat käyttäen rahoituslain mukaisia kertoimia.

Vuonna 2020 yksikköhintoja laskettaessa kotikuntakorvauksen perusosasta (6.796,81) vähennetään pysyvänä säästönä kuitenkin 320,77 euroa. Yksityisen perusopetuksen järjestäjän yksikköhintaa korotetaan arvonlisäveron osuudella, joka on 4,07 prosenttia vuonna 2020.

Vuosien 2020-2022 rahoituskerroin on 100,98%. Valtionosuusprosenttia ei kuitenkaan joustavan perusopetuksen lisärahoitukseen.

Lisäopetuksen rahoitus

Opetuksen järjestäjälle myönnetään lisäopetukseen rahoitusta euromäärä, joka saadaan, kun **kotikunta-korvauksen perusosasta vähennetään 320,77** euroa ja erotus kerrotaan luvulla **1,26** ja vuosien 2020-2022 rahoituskertoimella 1,0098 ja perusopetuksen lisäopetuksen oppilasmäärällä. Opetuksen järjestäjälle myönnettävä yksikköhinta vuonna 2020 on 8.239,78 euroa ja yksityiselle opetuksen järjestäjälle 8.575,14 euroa.

Niistä lisäopetuksen oppilaista, jotka ovat oppivelvollisuusaikanaan olleet pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä, saa myös pidennettyä oppivelvollisuutta vastaavaa lisärahoitusta.

Oppilasmäärät vuoden 2020 rahoituksen laskentaan kerättiin Tilastokeskuksen syksyn (20.9.) oppilastiedonkeruulomakkeilla.

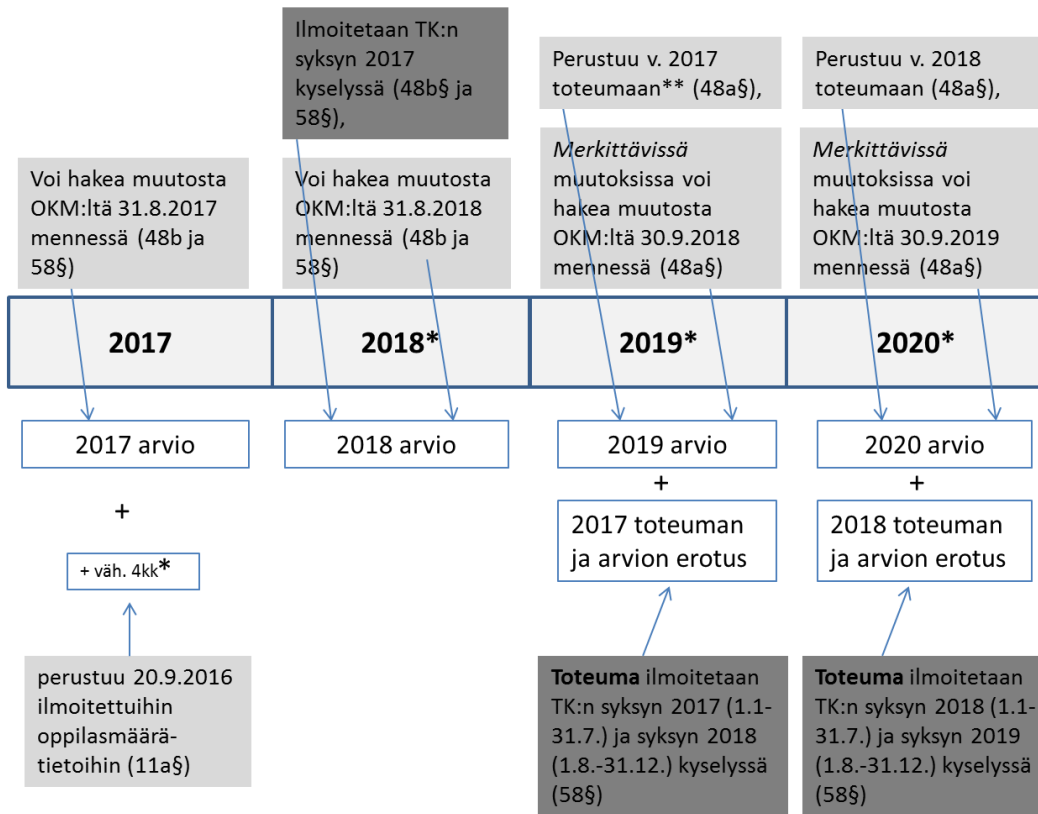
Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetuksen valmistavan opetuksen rahoitus

Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus kytketään vuosittaisen laskentapäivän oppilasmäärän sijasta läsnäolokuukausien määrään. Läsnäolokuukaudella tarkoitetaan perusopetukseen valmistavassa opetuksessa 30 kalenteripäivän pituista ajanjaksoa, jona oppilas on ollut opetuksen järjestäjän oppilaana.

Varainhoitovuoden rahoitus maksetaan valmistavassa opetuksessa arvioidun suoritemäärän perusteella. Arvio perustuu varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden toteumaan eli toteutuneiden läsnäolokuukausien määrään eli vuoden 2020 ennakkollisen rahoituksen laskennassa on suoritemääränä käytetty vuonna 2018 toteutuneiden perusopetukseen valmistavan opetuksen läsnäolokuukausien määrää.

Vuoden 2018 toteutuneet läsnäolokuukaudet on ilmoitettu kahdessa erässä Tilastokeskuksen syksyn 20.9. tilastointipäivien kyselyissä. Läsnäolokuukaudet ajalta 1.1.-31.7.2018 on ilmoitettu 20.9.2018 ja läsnäolokuukaudet ajalta 1.8.-31.12.2018 on ilmoitettu 20.9.2019. Ilmoitetuista määristä yhteensä muodostuu vuoden 2020 ennakkollisen rahoituksen perusteena oleva suoritemäärä. Syksystä 2020 lähtien tiedot haetaan KOSKI-tietovarannosta.

Perusopetukseen valmistava opetus (läsnäolokuukaudet), siirtymäaika

*) Vuodesta 2018 alkaen perusopetukseen valmistava opetus ei koske enää oppivelvollisuusiän ylittäneitä

**) Arviosta poistetaan oppivelvollisuusiän ylittäneiden läsnäolokuukaudet

Arviioon perustuvat rahoitukset tarkistetaan toteutuneiden suoritteiden mukaisiksi varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavana vuonna (esim. vuoden 2020 arvioitu rahoitus tarkistetaan toteutunutta vastaavaksi vuonna 2022).

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi opetuksen järjestäjän hakemuksesta muuttaa arviota merkittävän muutoksen perusteella. Hakemus on tehtävä varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun loppuun mennessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta. Tällöin opetuksen laajuuden on vastattava yhden vuoden oppimäärää, joten keskimäärin yhtenä rahoitukseen oikeuttavana läsnäolokuukautena opetusta tulisi olla 6-10-vuotiailla 100 h ja tätä vanhemmilla 111 h.

Mikäli yksityisen opetuksen järjestäjän järjestämisluvassa on perusopetukseen valmistavan opetuksen osalta määritelty opiskelijoiden sallittu enimmäismäärä, voidaan varainhoitovuonna rahoituksen perusteeksi hyväksyä enintään kuukausimäärä, joka saadaan, kun luvan osoittama opiskelijoiden enimmäismäärä kerrotaan luvulla yhdeksän. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava, että toiminta on järjestämisluvan mukaista myös toiminnan laajuuden osalta.

Yksikköhinta saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään **320,77** euroa ja erotus kerrotaan luvulla **0,186** ja vuosien 2020-2022 rahoituskertoimella 1,0098. Opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitusta euromäärä, joka saadaan kertomalla valtion talousarvion rajoissa vahvistettu yksikköhinta (**1.216,35 euroa/yksityisen 1.253,57 euroa**) läsnäolokuukausien lukumäärällä.

Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus eli aikuisten perusopetus (koko oppimäärää suorittavat)

Perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitetun muiden kuin oppivelvollisten (aikuisten), perusopetuksen koko oppimäärää suorittavien rahoitus kytketään suoritettujen kurssien määrään. Rahoitusjärjestelmän muutos mahdollistaa viiveettömän toiminnan aloituksen ja rahoituksen arvioidulla volyymilla.

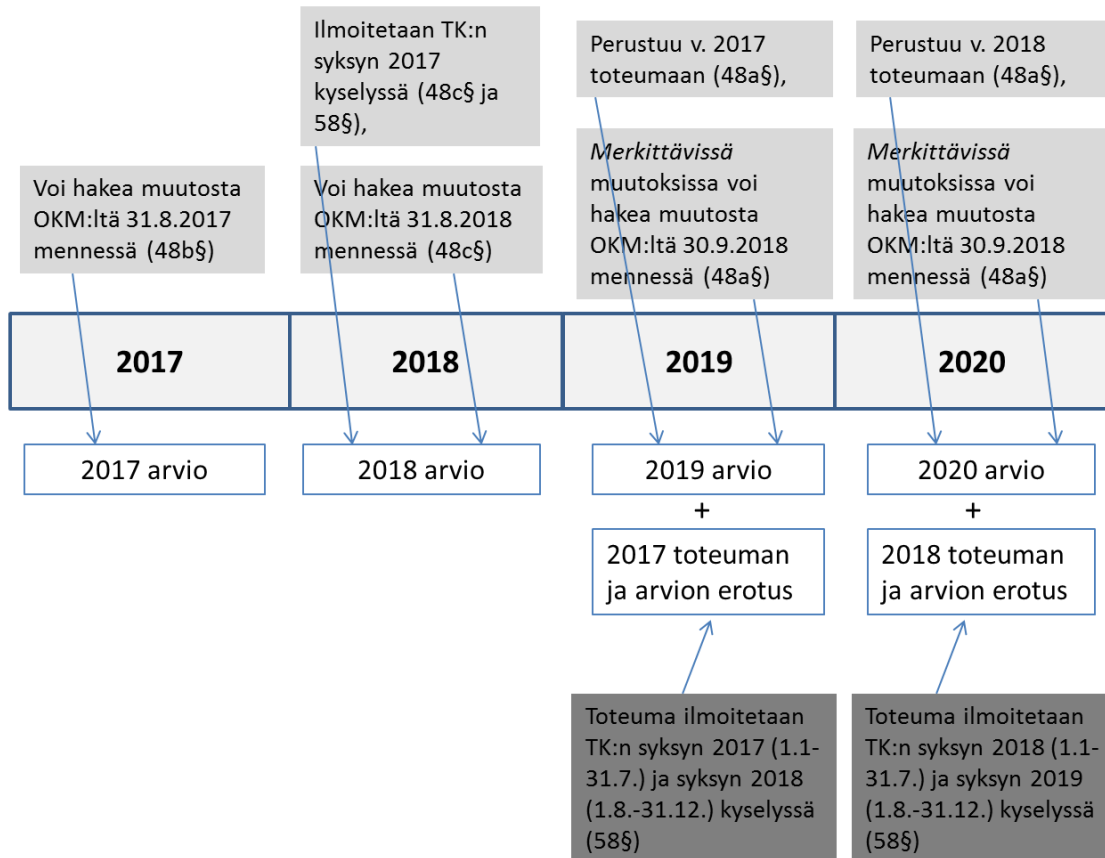
Aikuisten perusopetuksessa kurssin hinta on jatkossa järjestäjäneutraali. Kurssin yksikköhinta on sama riippumatta siitä, järjestetäänkö opetusta sisäoppilaitoksessa vai muussa oppilaitoksessa (esimerkiksi iltalukiot). Erillinen sisäoppilaitoslisä maksetaan kuitenkin edelleen sisäoppilaitoksessa majoittuvien opiskelijoiden osalta.

Varainhoitovuoden rahoitus maksetaan aikuisten perusopetuksessa arvioidun suoritemäärän perusteella. Arvio perustuu varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden toteumaan eli toteutuneiden kurssien määrään eli vuoden 2020 ennakkollisen rahoituksen laskennassa on suoritemääränä käytetty vuonna 2018 toteutuneiden aikuisten perusopetuksen kurssien määrää. Arvioon perustuvat rahoitukset tarkistetaan toteutuneiden suoritteiden mukaisiksi varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavana vuonna (esim. vuoden 2020 arvioitu rahoitus tarkistetaan toteutumaa vastaavaksi vuonna 2022).

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi opetuksen järjestäjän hakemuksesta muuttaa arviota merkittävän muutoksen perusteella. Hakemus on tehtävä varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun loppuun mennessä.

Vuoden 2018 toteutuneet kurssit on ilmoitettu kahdessa erässä Tilastokeskuksen syksyn 20.9. tilastointipäivien kyselyissä. Kurssit ajalta 1.1.-31.7.2018 on ilmoitettu 20.9.2018 ja kurssit ajalta 1.8.-31.12.2018 on ilmoitettu 20.9.2019. Ilmoitetuista määristä yhteensä muodostuu vuoden 2020 ennakkollisen rahoituksen perusteena oleva suoritemäärä. Syksystä 2020 lähtien tiedot haetaan KOSKI-tietovarannosta.

Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus* (suoritetut kurssit), siirtymäaika

*) Perusopetuslain 46§:ssä tarkoitettu perusopetus, lukuun ottamatta 2 momentin ns. aineopetusta

Rahoitukseen oikeuttavien opiskelijakohtaisten aikuisten perusopetuksen kurssien määrää rajoitetaan, koska tavoitteena on opiskelijan tehokas eteneminen perusopetuksesta edelleen toisen asteen koulutukseen ja/tai työelämään.

Aikuisten perusopetuksen rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä enintään 100 kurssia sellaisen opiskelijan osalta, joka tarvitsee koko alku- ja päättövaiheen opetuksen ja enintään 130 kurssia sellaisen opiskelijan osalta, joka tarvitsee lisäksi luku- ja kirjoitustaitovaiheen opetuksen.

Mikäli yksityisen opetuksen järjestäjän järjestämisluvassa on määritelty aikuisten perusopetuksen osalta opiskelijoiden sallittu enimmäismäärä, varainhoitovuoden rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä enintään kurssimäärä, joka saadaan, kun luvan osoittama opiskelijoiden enimmäismäärä kerrotaan luvulla 30. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava, että toiminta on järjestämisluvan mukaista myös toiminnan laajuuden osalta.

Yksikköhinta saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään **320,77** euroa ja erotus kerrotaan luvulla **0,046** ja vuosien 2020-2022 rahoituskertoimella **1,0098**. Opetuksen järjestäjälle myönnetään aikuisten perusopetuksen rahoitusta euromäärä, joka saadaan kertomalla valtion talousarvion rajoissa vahvistettu yksikköhinta (**300,82 euroa/yksityisen 310,02 euroa**) kurssien lukumäärällä.

5-vuotiaat esiopetuksen oppilaat, jotka ovat pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä

Pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien niiden esiopetuksen oppilaiden, jotka täyttävät viisi vuotta esiopetuksen alkamisvuonna, tasoa määräävä kerroin on **1,41** ja vuosien 2020-2022 rahoituskerroin **1,0098**. Yksikköhinta vuonna 2020 on **9.220,70 euroa** (yksityisten **9.595,98 euroa**).

Näiden oppilaiden rahoitus muodostuu jatkossakin kahdesta osasta: 5-vuotiaiden pidennetyn oppivelvollisuuden esiopetuksen rahoituksesta sekä pidennetyn oppivelvollisuuden lisärahoituksesta. Oppilasmäärät vuoden 2020 rahoitukseen on kerätty Tilastokeskuksen syksyn (20.9.) oppilastiedonkeruulomakkeilla. Syksystä 2020 lähtien tiedot haetaan KOSKI-tietovarannosta.

Kaksivuotisen esiopetuksen ensimmäinen vuosi (yksityiset ns. kielikoulut)

Valtionosuusrahoitusta myönnetään niiden oppilaiden osalta, jotka täyttävät viisi vuotta esiopetuksen alkamisvuonna sellaisille yksityisille opetuksen järjestäjille, joilla on järjestämisluvassaan lupa järjestää kaksivuotista esiopetusta. Valtionosuus on sama, kotikuntakorvauksen vastaava summa, jonka valtionvarainministeriö maksaa 6-vuotiaista. Vuonna 2020 yksikköhinta yksityisille opetuksen järjestäjille on 4.095,66 euroa.

Oppilasmäärät vuoden 2020 rahoituksen laskentaan kerättiin Tilastokeskuksen syksyn (20.9.2019) oppilastiedonkeruulomakkeilla.

Perusopetuksen aineopetuksen rahoitus (yksittäiset oppiaineet)

Aineopetuksen valtionosuusrahoitusta myönnetään tilanteissa, joissa suoritetaan yksi tai useampi perusopetuksen oppimäärään kuuluva oppiaine, mutta ei koko oppimäärää. Aineopetuksen yksikköhinta määrätään vuosittain talousarvion rajoissa. Rahoitus on erillinen aikuisten perusopetuksesta. Aineopetuksen suoritettut kurssit kerättiin Tilastokeskuksen syksyn (20.9.) oppilastiedonkeruulomakkeilla. Vuoden 2020 rahoituksen laskennan suorittemäärä eli kurssien lukumäärät ovat ajalta 1.8.2018–31.7.2019.

Opetuksen järjestäjälle myönnetään perusopetuksen aineopetukseen rahoitusta euromäärä, joka saadaan kertomalla valtion talousarvion rajoissa vahvistettu yksikköhinta (**251,13 euroa/yksityisen 261,35 euroa**) yksittäisten oppiaineiden kurssien lukumäärällä.

Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden lisärahoitus

Perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden perusrahoituksen (6-15-vuotiaiden valtionvarainministeriön rahoitus ja 6-16-vuotiaiden kotikuntakorvaukset sekä 5-vuotiaiden esiopetusoppilaiden ja yli 16-vuotiaiden opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus) lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää rahoitusta opetuksen järjestäjälle. Pidennetyn oppivelvollisuuden lisärahoitus ei koske maahanmuuttajien valmistavan opetuksen oppilaita, oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen eikä aineopetuksen oppilaita.

Muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten osalta lisärahoituksen euromäärä saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään **320,77 euroa** ja erotus kerrotaan muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten osalta luvulla **2,97**, vuosien 2020-2022 rahoituskertoimella **1,0098** ja pidennetyn oppivelvollisuuden oppilasmäärällä. Vaikeimmin kehitysvammaisten osalta kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään **320,77 euroa** ja erotus kerrotaan luvulla **4,76**, vuosien 2020-2022 rahoituskertoimella **1,0098** ja vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden määrällä. Kunnalle, kuntayhtymälle ja kyseiseen

opetukseen luvan saaneelle yksityiselle opetuksen järjestäjälle myönnetyn pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden lisärahoituksen kokonaismäärä saadaan laskemalla em. tulot yhteen.

Vuonna 2020 vaikeimmin kehitysvammaisten oppilaiden yksikköhinta on **31.128,04** euroa oppilasta kohti ja muiden kuin vaikeimmin kehitysvammaisten vammaisoppilaiden yksikköhinta on **19.422,33** euroa. Yksityisen opetuksen järjestäjän arvonlisäverolliset **4,07** %:lla korotetut yksikköhinnat ovat vastavasti **32.394,96** ja **20.212,82** euroa oppilasta kohti.

Sisäoppilaitoslisä

Jos perusopetuslain mukainen opetus järjestetään sisäoppilaitoksessa, myönnetään opetuksen järjestäjälle sisäoppilaitokseen kuuluvan majoituksen ja ruokailun saavien oppilaiden osalta rahoitusta euromäärä, joka saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään **320,77** euroa ja erotus kerrotaan luvulla **0,46**, vuosien 2020-2022 rahoituskertoimella **1,0098** ja sisäoppilaitoksessa majoitettujen oppilaiden määrällä. Vuonna 2020 sisäoppilaitoslisä on **3.008,17** euroa oppilasta kohti ja yksityisen opetuksen järjestäjän arvonlisäverollinen yksikköhinta on **3.130,61** euroa.

Sisäoppilaitoslisä koskee kansanopistoissa järjestettävää perusopetusta ja niitä yksityisiä opetuksen järjestäjiä, jotka opetuksen järjestämisluvan perusteella järjestävät opetusta sisäoppilaitoksessa. Sisäoppilaitoslisä määräytyy varainhoitovuotta edeltävän vuoden 20.9. oppilasmäärän mukaan.

Koulukotikorotus

Yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle, jonka perusopetuksen järjestämisluvan mukaisena erityisenä koulutustehtävänä on koulukotiopetuksen järjestäminen, myönnetään koulukotiopetusta saavista oppilaista lisärahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään **320,77** euroa ja erotus kerrotaan luvulla **1,86**, vuosien 2020-2022 rahoituskertoimella **1,0098** ja koulukotiopetusta saavien oppilaiden määrällä. Vuonna 2020 koulukotikorotuksen yksikköhinta on **12.163,48** euroa oppilasta kohden. Yksityisen opetuksen järjestäjän yksikköhinta on **12.535,68** euroa.

Joustavan perusopetuksen lisärahoitus

Perusopetuslain 5 §:n mukaan kunta voi järjestää kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen 7-9 vuosiluokkien yhteydessä annettavaa *joustavan perusopetuksen toimintaa*. Opetusta ja toimintaa toteutetaan pienryhmämuotoisesti osaksi koulussa ja osaksi työpaikoilla tai muissa oppimisympäristöissä ohjattuna opiskeluna. Lisäksi käytetään nuorten tukimuotoja, kuten ongelmien varhaista havaitsemista ja varhaisen puuttumisen keinoja sekä yksilöllisesti kohdennettuja tuki- ja neuvontapalveluja. Toimintaa toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä. Perusopetuksen perusrahoituksen lisäksi opetuksen järjestäjälle voidaan myöntää joustavan perusopetuksen toiminnasta aiheutuviin lisäkustannuksiin lisärahoitusta euromäärä, joka saadaan, kun joustavan perusopetuksen toimintaan osallistuvien oppilaiden määrä kerrotaan toimintaa varten oppilasta kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

Vuodelle 2020 opetus- ja kulttuuriministeriö on valtion talousarvion rajoissa vahvistanut joustavan perusopetuksen yksikkö hinnaksi **2.564,33** euroa oppilasta kohti.

Joustavan perusopetuksen toimintaan vuonna 2020 maksetaan rahoitusta **145 kunnalle yhteensä 2.293 oppilaasta**.

Yksityisen opetuksen järjestäjän alkava ja laajeneva toiminta

Yksityisen opetuksen järjestäjän alkavan ja laajenevan toiminnan rahoitusta koskevaa säännöstä on

tarkennettu vastaamaan vakiintunutta käytäntöä. Rahoitus myönnetään, kun järjestäjälle myönnetään järjestämislupa tai kun järjestämislupaa laajennetaan tai kun opetus laajennetaan uudelle luokka-asteelle. Rahoitusta maksetaan aloittamiskauden alusta sen varainhoitovuoden loppuun, jolta järjestäjälle ei makseta esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausta.

Opetushallitus pyytää rahoituksen määräytymiseen tarvittavat tiedot opetuksen järjestäjiltä erillisillä kyselyillä.

Ulkomailla järjestettävän perusopetuslain mukaisen opetuksen rahoitus

Perusopetuslain mukaiseen ulkomailla järjestettävään opetukseen opetuksen järjestäjälle myönnetään rahoituksena euromäärä, joka saadaan, kun kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään **320,77** euroa ja erotus kerrotaan luvulla 1,23 ja oppilasmäärällä, jolloin yksikköhinta vuonna 2020 on **7.965,53** euroa ja yksityisten järjestäjien yksikköhinta **8.289,73** euroa. Oppilaskohtaista rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella. Alennus tai korotus voi olla enintään 20 %.

3.3.2. Valtionavustukset

Yksityisten opetuksen järjestäjien harkinnanvaraiset avustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi valtion talousarvion rajoissa myöntää harkinnanvaraista avustusta yksityiselle opetuksen järjestäjälle, jonka kustannukset ovat sille määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä huomattavasti keskimääräistä korkeammat. Avustusta voidaan myöntää myös valtiosuusjärjestelmän muutosten vaikutuksen tasoittamiseen. Avustus maksetaan muun valtiosuusrahoituksen mukana kuukausittain. Harkinnanvaraisesta avustuksen hakemisesta ja hakuajasta tiedotetaan yksityisille opetuksen järjestäjille erikseen vuosittain.

3.3.3. Oppilas- ja opiskelijamäärien laskeminen

Esi- ja perusopetuksen ennakollinen rahoitus 2020 määräytyy edellä kerrotulla tavalla oppilasta kohden määrättyjen yksikköhintojen ja 20.9.2019 oppilasmäärän mukaan lukuun ottamatta perusopetukseen valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetuksen rahoitusta. Rahoituslaissa tarkoitetun perusopetuksen rahoituksen tarkistamisesta luovuttiin vuonna 2016 (48 a § 29.12.2016/1486), mikä tarkoittaa sitä, että rahoitus varainhoitovuodelle määräytyy varainhoitovuotta edeltäneen vuoden syyskuun 20. päivän oppilasmäärän mukaan, eikä enää kahden vuoden keskiarvona.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ja aikuisten perusopetuksessa rahoitus määräytyy edellä kuvatulla tavalla.

Tilastokeskuksen tilastointipäivän 20.9. Järjestäjä- ja oppilaitostason oppilaat ja opiskelijat -kysely poistuu ja syksystä 2020 lähtien esi- ja perusopetuksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisen valtiosuusrahoituksen laskemiseen tarvittavat tiedot haetaan KOSKI-tietovarannosta. Tarvittaessa tietoja kerätään erillisillä Opetushallituksen tiedonkeruilla.

Esi- ja perusopetuksen oppilastiedot ilmoitetaan kuitenkin Tilastokeskuksen kotikuntakorvauskyselyssä 31.12.2019 tilanteen mukaisesti helmikuussa 2020.

Lisätietoja Opetushallituksessa antaa tarvittaessa Leena Matilainen puh. 0295 331 691.